

რაგბი

ევროპის ერთა თასი

საქართველო

ჩეხეთი

კგირა, 12 ივნისი, 2005 წელი

ქუთაისი

დასაწყისი ექვს საათზე

რაგბი ქუთაისში ბრუნდება

ქართული რაგბის თემა ქუთათურთა წინაშე ვალშია: ქალაქს, სადაც „ბორჯღალოსნების“ საერთაშორისო ნათლობა შედგა, ამდენი ხანი იყო, ეროვნული ნაკრები თვალდა-თვალ ვეღარ ეხილა.

ახლა ეს ხინჯი სწორდება. მრავალი „ბორჯღალოსნის“ გამწვანებელ წიაღში საქართველო ჩეხეთს ერკინება და მთელი ქვეყნის გულისყურიც „აიას“ მშობელი ქალაქისკენაა მიხედობილი. გვჯერა, რომ „ერთა თასის“ მატჩის ქუთაისში გამართვა რიონის პირად სპორტულ მაჯის-ცემას გამოაცოცხლებს და სრულიად იმერეთშიც რაგბის აღორძინების საწინდარი გახდება.

„აიას“ სადღეისო გასაჭირი სარაგბო ოჯახს ალაღად აწუნებს. გვანსოვს ჭიათურის კოლორიტული კლუბიც. უმათოდ „ბორჯღალოსნები“ უტენ, ბოლომდე მეტრძოლ ძალად ვერ ჩამოყალიბდებოდნენ და ვერც ქომაგთა საყვარელ გუნდად იქცეოდნენ.

დიდ რაგბს დანატრებული ფანობა ამ წიგნაკით ოვალური ბურთის სამყაროში გზას გაიგნებს. მკითხველი გაეცნობა ჩეხებს და მათთან ჩვენი რაგბობის ისტორიას, შეიტყობს ნაკრების სულ პირველი მატჩის კულუარულ წვრილმანებს, იხილავს „ბორჯღალოსანთა“ და „აიას“ ზუსტ სტატისტიკას, ჩაწდება მსოფლიო თასის შესარჩევთა რთულ სისტემას, რაგბთან ჯერაც უზიარებელი წვრილფეხობა კი თამაშის ანბანს შეიმეცნებს.

რანი არიან ჩეხები

„ბურჟუაზიულ“, მასარიკის ჩეხოსლოვაკეთში რაგბი საფრანგეთიდან შეიტანა მწერალმა ონდრეი სიკორამ, რაგბის კავშირი, „ჩესკა რაგბიოვა უნიე“ კი 1926 წელს დაარსდა. ერთი წლის შემდეგ ჩეხეთმა პირველი ტესტი გამართა, ოლონდაც სლოვაკეთის ცენტრ ბრატისლავაში და 5:21 წააგო რუმინეთთან.

რაკი სლოვაკეთი ვახსენეთ, უნდა ითქვას, რომ რაგბი ერთიან ქვეყანაში მხოლოდ ბოჰემიასა და მორავიაში გავრცელდა, რის გამოც 1993 წელს რომ დაიშალა ორი ერის კავშირი, ოგალური ბურთის თემს არა მოჰკლებია რა და ევროპული რაგბის რუკაზეც სლოვაკეთი შარშანდღამდე თეთრ ლაქად რჩებოდა.

1934 წელს ევროპული ზირა (ახლანდელი ზირა აპრ) რომ შეიქმნა, ჩეხოსლოვაკეთი მისი ერთერთი დამფუძნებელი იყო. მალე დაიწყო მსოფლიო ომი, სოციალიზმის ხანაში კი ჩეხები სისტემატურად მხოლოდ „გარშავის პაქტის“ ქვეყნებს ერაგებოდნენ.

ჩეხურ რაგბს ოქროს ხანა „ბრადის გაზაფხულის“ წინ დაუდგა. 1966 წელს რუმინეთი ბრადაში ფრეს, 9:9 დასჯერდა, 1967 და 1968 წლებში კი ჩეხეთმა „ერთა თასზე“ მესამე ადგილი დაიჭირა.

მას აქეთ ჩეხური რაგბი დაკნინდა. საბჭოთა ტანკების შეჭრის შემდეგ დემოკრატია ქვეყანაში შეიზღუდა და ოფიციალურად სპორტშიც ძალუმად დაიწყო ჩარევა. 1977-78 წლების სეზონში გუნდმა 6:60 რომ წააგო რუმინეთთან, სპორტის ღვაწლმოსილმა მინისტრმა,

ანტონინ პიმლა კავშირის იმუამინდელი (და ახლანდელიც!) თავგაქცეა, აწ უკვე „ჩეხური რაგბის ნამუსად“ შერაცხული ედუარდ კრუცნერი დაიბარა და ჰკითხა, სტეროიდების რა პორცია იკმარებს გუნდის წამოსაწევადო.

რაგბის მამამ პარტიულ ფუნქციონერს წაუყრუა. ეგრე არ უნდაო და მინისტრმა რაგბის ნაკრები ხუთი (!) წლით ჩამოაშორა საერთაშორისო ასპარეზს. ვიდრე ეგ მოხდებოდა, 1976 წლის 17 ოქტომბერს, ზირა-ს ასპარეზზე პირველი ტესტის მოთამაშე სსრპ ჩეხებმა რეიჩანში, კოკისპირულ წვიმაში 9:6 ძლიეს.

მერე კომუნიზმი თანდათან დასუსტდა, მაგრამ საბაზრო ეკონომიკის პირობებში სანახევროდ სამოყვარულო თამაშმა მაინც ვერ იხარა. თავად განსაჯეთ: სპორტის სამინისტროს პრიორიტეტთა ნუსხაში ოგალურბურთა თამაშს დართისი (ბუნიკობანა, ანუ ლუდით შეზარხოშებული მუშტრების საბარო გასართობი!) კვალად ოდენ 63-ე ადგილი უჭირავს.

და მაინც, შარშანწინ რაგბის თემს მხსნელი მოეგლინა. „სოსიეტე ჟენერალი“ შინ, საფრანგეთშიც არ აკლებს რაგბს მზრუნველობას და ჩეხეთში „კომერჩნი ბანკი“ რომ ფილიალად გაიხადა, იქაც გადააფარა მზრუნველი კალთა დაჩაგრულ თამაშს.

ხელისუფლების მხრივ უგულისყურობის მიუხედავად, ნაკრებმა მაინც უმატა თამაშს. რომ გაჩაღდა 2003 წლის მსოფლიო თასის შესარჩევი შეჯიბრი, მანამდე „ერთა სინზე“ უხეიროდ მოასპარეზე გუნდი გარდაისახა და 2001 წლის

შემოდგომაზე ოთხივე მატჩი მოიგო: შინ 46:3 ძლია ბელგია, გარეთ 32:6 შვეიცარია, ისევ გარეთ, 13:5 ნორვატია და შინ, 26:6 უკრაინა.

ამით ჩეხეთი შემდეგ სტადიაზე „ერთა თასზე“ ხელმოცარულებს, რუსეთსა და ჰოლანდიას შეუამხანაგდა. რუსეთს ჩეხებმა 2002 წლის მართლმადიდებლურ აღდგომაზე, დილის 11 საათზე უმასპინძლეს და ჯერ 18:37 წააგეს რაგბი, მერე კი ლუდის სმაც! სამაგიეროდ, ორი კვირის თავზე ამსტერდამში 54:12 მოსრეს ჰოლანდია და დაამტკიცეს, რომ „ერთა თასზე“ ასვლა ალაღად ეკუთვნოდათ.

მას აქეთ აგერ უკვე მესამე სეზონია, ჩეხეთი ჩვენს კომპანიაშია. გუნდმა ორ-ორჯერ ძლია ამქრიდან აწ უკვე გარიცხული ესპანეთი (40:38 სტუმრად და 16:6 შინ) და თვით რუსეთიც (ორივეჯერ შინ; 2003 წელს 27:13, წლეულს 11:7). ჩეხები „ერთა თასის“ ამჟამინდელ ჯილას, პორტუგალიასაც ორჯერ მაგრად გაუძალიანდნენ და მხოლოდ 6:13 და 13:19 წააგეს. ერთი სიტყვით, ჩვენი სტუმარი ხელწამოსაკრავი მეტოქე სულაც აღარაა, მაგრამ კლასით „ბორჯღალოსნებთან“ ჯერაც ვერ მივა.

XXI საუკუნეში ჩეხთა ლიდერები მორკინალები, იან მახაჩეკი და ლადია ვონდრაშეკი არიან. პირველმა რაგბით ნახევარი მსოფლიო მოვლო: დაიწყო პრაღის „სლავიით“, მერე თამაშობდა დანიდინის (ხელანდია) „პაირატსში“, უელსის „ნიუპორტში“, ინგლისის „სეილში“, უელსის „პონტიპრიზში“ და საფრანგეთის „მონფერანში“; ბოლოს დაბა რუიჩანის კლუბში ახარებდა კიას, წელს კი, ინგლისურის ცოდნისა გამო, ნაკრების მედია-ატაშეა!

მეორეც კარგა ხანია ინგლისის ქვედა დივიზიონებში რაგბობს. კარგები არიან საფრანგეთში მოღვაწე ბეკებიც, ორი მარტინი, იაგრი და კაფკა. პირველი ჩვენი გია ლაბაძის გუნდელია „ტულონში“, მეორის გამო კი სარაგბო პროპაგანდა ხელიდან შანსს არ გაუშვებს, რომ არ შენიშნოს, დიდი მწერლის, ფრანცის პირდაპირი შთამომავალიაო.

ჩეხეთი

(წლეულს, 19 მარტს, რუსეთის მომრევი)

ბეკები

- 15 ტომაშ კრეჩი (ხან სატურნენი სწრ)
- 11 მარტინ იაგრი (ტულონი სწრ)
- 14 მიხალ შლანგერი (ბეტროვიცე)
- 13 მარტინ ბეკარეკი (რუიჩანი)
- 12 ანტონინ ბრაბეცი (სმიხოვი)
- 10 მარტინ კაფკა (მეტრო რასინგი სწრ)
- 9 ბაველ სიროვი (პრაგა)

ფორვარდები

- 1 ირჟი სკალი (სპარტა)
- 2 ლუკაშ რაბანტი (ხან ნაზერი სწრ)
- 3 იან კუბალეკი (რუიჩანი)
- 4 რობერტ ვოვესი (ხან ნაზერი სწრ)
- 5 იოზეფ ვებერი (ბრნო)
- 6 იან ყილა (სმიხოვი)
- 7 მბ ლადია ვონდრაშეკი (ბრეჟნელი მწ)
- 8 მიროსლავ ნემეჩეკი (ბრეჟნელი მწ)

მარქაფა

- 22 იან ტომჩიკი (პავირჟოვი)
- 21 იან როპლიკი (ხან ნაზერი სწრ)
- 20 ვიტეზლავ დოსედლა (ბრნო)
- 16 იან ოსვალდი (სმიხოვი)
- 17 ბაველ ინდრაკი (ფიბლჰეპლი შმლ)
- 18 ჟან-ბაბტისტ სოუჩეკი (მიელანი სწრ)
- 19 პატრიკ ლეროხი (პავირჟოვი)

მწვრონელი: კრისტიან გალონიე (სწრ)

დროული და უტყუარი სარაგბო ინფორმაცია

ყოველდღიური
სპორტული გაზეთი

მსოფლიო რაგბის საიტი www.GeoCities.com/DidiRagbi
რაგბის კაგშირის საიტი www.GeorgianLelos.com

ოთხიდან ოთხი!

ჩეხებს რაგბში პირველად 1968 წელს, „საქართველოს ტელევიზიის თასზე“ გაგვიჩვენეს. 70-იან წლებში თბილისის უნივერსიტეტი დაუმეგობრდა პრაღისას, 80-იანში კი ჩეხეთი „შეგარდენმა“ მოიხილა.

ნაკრებთა დონეზე ჩეხებთან ოთხი მატჩი გაგვიმართავს და ოთხჯერვე გაგვიმარჯვნია. ჯამური ანგარიშია 91:39, ლელოთა ბალანსი კი 12-2. სულ პირველი რკენა ცხრა წლის წინ, წითელ პარასკევს, თავსნმა წვიმაში იყო.

იმხანად შუაევროპელები შირაბ-ს ამქრის ვეტერანები იყვნენ, ხოლო ჩვენ ახალბედები, მაგრამ მამათა ვარაუდის საწინააღმდეგოდ, მოვიგეთ და იქედან მოყოლებული ზეპურ ასპარეზზე ბევრად მეტს მივაღწიეთ, ვიდრე ჩეხებმა ლამის 80 წლის მანძილზე. სხვა რომ არა იყოს რა, 2001 წელს „ერთა თასი“ ავიღეთ, 2003 წელს კი მსოფლიო თასზეც ვირაგეთ!

1996 წლის 12 აპრილი

საქართველო 20:3 ჩეხეთი

სამ: (15-9) მაჩიტაძე, სპ.ლიპარტელიანი (სა-კანდელიძე 80), ჯიმშელაძე, ალანია, ქავთარაშვილი; იურიანი, შ. მოდებაძე (ხუციშვილი 68) / (1-8) ჩიქავა, მთიულაშვილი, ბაბუნაშვილი (ა. გიორგაძე 41); ღებრაძე, პარწიკანაშვილი; ობოლაძე **კაპ**, ფხაკაძე, დიდებულობაძე (ზ. ლეჟავა 52) - **ვლ:** ქავთარაშვილი, ჯიმშელაძე, იურიანი; ბ: მოდებაძე; ს: მაჩიტაძე

ჩმს - ს: 14 შტოურაჩი

მსაჯი გალანდა (რუმინეთი). თბილისი, ვაკე - 7:0(1) 12:0(23) 15:0(30) / 15:3(44) 20:3(53)

1996 წლის 22 სექტემბერი

ჩეხეთი 14:18 საქართველო

სამ: იურიანი, ჯიმშელაძე, ჩიქვინიძე, ალანია, ბუგიაშვილი (მაჩიტაძე); ტეფნაძე, შ. მოდებაძე / ჩიქავა, მთიულაშვილი, ფირცხალავა (ცაბაძე); ზ. მჭედლიშვილი, ზ. ლეჟავა; ობოლაძე **კაპ**, ლაბაძე, ჯაფარაშვილი - **ვლ:** ფირცხალავა, მაჩიტაძე; ბ, 2ს: მოდებაძე

ჩმს - ლ; 3ს

მსაჯი ბორდნავი (საფრანგეთი). პრაღა, სმი-ხოგი - 0:3 3:3 10:3 10:6 / 10:9 10:14 15:14 18:14

2003 წლის 22 მარტი

ჩეხეთი 15:30 საქართველო

სამ: ხამაშურიძე, ხეხელაშვილი, ზიბზიბაძე, კაცაძე (კვირიკაშვილი), გუნდიშვილი; ჯიმშელაძე, აბუსერიძე / მთიულაშვილი (ხინჩა-გიშვილი), შველიძე, რატიანიძე; ზ. მჭედლი-შვილი, ნადირაძე (დიდებულობაძე); ლაბაძე (ჩხაიძე), იაშვილი (ბოლღაშვილი), ზედგინი-ძე **კაპ** - **ვლ:** ზიბზიბაძე, ხამაშურიძე, ლაბაძე, შველიძე, ზედგინიძე; ბ, ს: ჯიმშელაძე

ჩმს - 4ს, ა: 10 კაფკა. მსაჯი დამასკო (იტა-ლია). პრაღა, სმიხოგი - 5:0 10:0 10:3 10:6 10:9 / 15:9 22:9 22:12(ა) 25:12 25:15 30:15

2004 წლის 20 მარტი

საქართველო 23:7 ჩეხეთი

სამ: ბარკალაია, გუგავა (პინჩუკოვი 71), ზიბ-ზიბაძე, ფირფილაშვილი (ანდლულაძე 40), შკი-ნინი; კვინიხიძე, კვირიკაშვილი (სამხარაძე 60) / მთიულაშვილი (კუთარაშვილი 52), დადუ-ნაშვილი, ჭავჭავაძე (ესაკია 48); ზედგინიძე **კაპ** (დ. ჟღენტაძე 68), გორგოძე; უდესიანი, ზ. მაისუ-რაძე, ჩხაიძე (პაპაშვილი 68) - **ვლ:** ზედგინი-ძე, გორგოძე; 2ბ, 3ს: კვინიხიძე

ჩმს - ლ: 15 როპლიკი; ბ: 10 კრეიჩი. მსაჯი გაბაი (გერმანია). თბილისი, ეროვნული - 3:0(28) 10:0(30) 13:0(37) 16:0(40"2) / 23:0(63) 23:7(80"3)

1989

http://www.GeoCities.com/DidiRagbi/2004-09/10_Borj-15teli.htm

ქუთაისური ნათლობის გახსენება

1989 წლის შემოდგომა იყო, ეროვნული ენ-თუზიანების ალალა აზვირთების ხანა. ჰაერში მომავალი დამოუკიდებლობის სურნელი ტრიალებდა. რაგბი სპორტული თვითმყოფადობის დამკვიდრებისთვის წამოწყებული საყოველ-თაო ლაშქრობის აგანგარდში იდგა. ამ არა-ოლიმპიურ ბურთობას იმპერიული სპორტის მამები ალმაცერად უცქერდნენ. ფხიანმა ქარ-თველებმა იაზრეს და რუსთა გვერდის ავლით, სახეობათაგან ერთ-ერთმა პირველებმა მიმარ-თეს საერთაშორისო გაერთიანებას, სუვერე-ნული ქვეყანა ვართ და ბურთობა მსოფლიო დონეზე დამოუკიდებლად გვსურსო.

რაგბის საერთაშორისო საბჭოს (ირბ) ახა-ლი დაწყებული ჰქონდა თამაშის მსოფლიოში გავრცელებისა და განვითარების კამპანია. „ბე-რესტროიკის“ მიუხედავად, საბჭოური სპორ-ტის დიდმოხელეები, პოლიტიკურ მოსაზრე-ბათა გამო, „რეგბის ფედერაციას“ ირბ-ში შესვლის ნებას არ რთავდნენ, რის გამოც „რეგბისტთა“ თაობებს გაუცდათ პირველი და მეორე მსოფლიო თასები.

საქართველო ირბ-ს რომ შეეხმინა, მსოფ-ლიო რაგბის ოდრაშებს გაეხარდათ, მაგოტო-

ლა ქვეყანაში ძლივს გამოჩნდა ხალხი, ვინც ცხვირს არ გვიბზუებს და დემაგოგიურად არ გვთხოვს იმათ მოკვეთას, ვისაც ოდესმე (!) რა-სისტულ სამხრეთ აფრიკასთან უთამაშიათ.

თუ ქვეყანა ვართ, მაშ ეროვნული გუნდიც უნდა გვყავდესო და „რეგბის ფედერაციის“ მა-გივრად გამოცხადებულმა საქართველოს რაგ-ბის კავშირმა (სრბ) ნაკრების შედგენა დაისა-ხა მიზნად. გუნდის შექმნისა და ნათლობის საქმეს ფრიადი ამაგი დასდეს კავშირის ბრე-ზიდენტმა ალექო გოცირიძემ, სახელმწიფო მწვრთნელმა დაფით კილასონიამ, „აიას“ მწვრ-თნელმა დუგლას კავთელაშვილმა, ქუთაისუ-რი რაგბის თავკაცმა რამაზ ყანჩაველმა და ვე-ტერანთა აქტივმა.

იმხანად ევრობა უნდა მოეხილა საძულველი სამხრეთი აფრიკის ანტიბოდსა და გამოსწო-რებულ მეზობელს, ზიმბაბვეს (ყოფილი სამხ-რეთი როდეზია), რომელიც პირველ მსოფლიო თასზე ნათამაშევიც კი იყო. ჩვენს მოღვაწე-ებს საბჭოური რაგბის უფროსობაში საკმაო გავლენა ჰქონდათ. მათ უბრობლემოდ დაიყო-ლიეს მოსკოველები, რათა სტუმარს ერთი მატჩი საქართველოში გაემართა.

„ცენტრი“ ხვდებოდა, კავკასიელები რასაც გეგმავდნენ, მაგრამ მწვადისა და სასმელის მოყვარული რუსი ფუნქციონერები იმპერიულ პატრიოტიზმს არად დაგიდევდნენ და უკანასკნელ ლხინზეც უარს ვერ იტყოდნენ.

საქართველო – ზიმაბგეს ტესტი, ანუ რაგინდარა ყაიდაზე და მოყვანილობის ბურთით მოთამაშე ქართველთა ნაკრების ნათლობის მატჩი, ასე დაინიშნა „მამა-ქალაქ“ ქუთაისში. ეს რიონისპირელ მორაგბეთა ღვაწლის აღიარება იყო და ქუთათურებზე უკეთაც ვერავინ შეძლებდა ესოდენ მნიშვნელოვანი ღონისძიების მასშინძლობას.

ნაკრების შემადგენლობა უმტკივნეულოდ, მაგრამ ნაუცბათევედ შეირჩა. ტესტამდე ცხრა დღით ადრე გაკეში, საკავშირო პირველობის კალენდარულ მატჩში, ძმურად წაიბურთავეს „ელმაგალმა“ და „აიამ“. ნამატჩევეს, გასანდელთან გაჩერებულ ავტობუსთან პრესის ასოკიკიტა წარმომადგენელმა კილასონიასა და კავთელაშვილს სთხოვა, გუნდის სია მიკარნახეთო. მწვრთნელებს შემადგენლობის გამო ადრეც ემსჯელათ, მაგრამ სახელდახელო პრე-

ზენტაციას დაინტერესებული ხალხი ბლომად შეესწრო და საკუთარი აზრი შეაშველა სელექტორებს. მერე ჩვენი კლუბები სტუმრად გაფრინდნენ სათამაშოდ და მატჩამდე სამი დღით ადრეღა გაერთიანდნენ ქუთაისში, სადაც საბოლოოდ დადგინდა 21-კაცა რაზმი (იმხანად მარქაფაში ექვსი კაცი გეჟდა და მხოლოდ სამის გამოყენება შეგეძლო).

დიდი ვნებათღელვა მოყვა სათამაშო სამოსის შერჩევას. რაჟამს ნაკრების შექმნის აზრი გამოითქვა, ყველას თითქო ეამა მისი შინდისფრად შემოსვა, მაგრამ კულუარებში რაღაც მანქანები ამოქმედდნენ და გუნდისთვის შოტლანდიურად იისფერი კვართები შეაკერინეს.

მუნთლობა თამაშამდე ორი კვირით ადრე გამჟღავნდა. პრესაში ხმაური ატყდა. გამოჩნდა თამამი და ღვთისნიერი კაცი, გლდანის ტრიკოტაჟის ფაბრიკის გენერალური დირექტორი რუდოლფ რაქვიაშვილი, ვინაც თავიდან, უსასყიდლოდ შეუკერა შინდისფერი კვართები ეროვნულ ნაკრებს და რაგბის თეში სირცხვილს გადაარჩინა.

ამასობაში ზიმაბგეც ჩამოვიდა და წყალტუბოს მოტო-ოტელში დაბინავდა. „ქეიფთაუნ კუტაისში“ დიდი ღონისძიებააო და საბჭოთა რაგბის მთელი ბომონდი, ქართველთა სიძის, ავიაციის გენერალ-მაიორ ვლ. ილიუშინის თამადობით, ჩამობრძანდა ჩვენს ზეიმზე, რომელიც მათთვის პანაშვიდი თუ ვერა, უკანასკნელი მასკარადი კი უნდა ყოფილიყო.

თამაშის დღეს დილიდან წვიმდა. მოედანი დაღობა და დაიტბორა. ხალხი მაინც ბლომად მოვიდა. ვისაც ქოლგა არ ჰქონდა, ცელოფანი იყიდა და გადაიფარა. თბილისიდან რაგბის ქომაგები ავტობუსებით და ხაზის ტაქსებით ჩავიდნენ ქუთაისს. მობრძანდა მშპ-ის ელიტაც.

ტესტამდე შეიბნენ ქუთაისელი და თბილისელი ვეტერანები, მერე კი ჩონატაურელი და მარტვილელი ლელობურთელები. ბატონმა დუგლასმა ტრიბუნებს მქუხარე ტაში მოწყვიტა ძალისმიერი სოლოთი და ძალიან შორიდან გატანილი ჯარიმით.

შოუ გაიწვლა და ჩამობნელდა. ისტორიული მატჩი 19 საათსა და 10 წუთზეღა დაიწყო. გუნდები ჰიმნების მოსასმენად გამწკრივდნენ. სტადიონი „დიდებას“ ელოდა, მაგრამ ოფიციალზმა მაინც საბჭოთა საქართველოს ჰანგი დააკვრევინა და ფლაგშტოკზეც შინდისფრის ნაცვლად „ცისფერი მზე“ ააფრიალა.

საქართველო 16 ზიმაბგე 3

საქართველო: 15 ვანო საცერაძე†, 14 ალექო ხვედელიძე, 13 ოლეგ ლიბარტელიანი†**კაპა** (16 კახა მაჩიტაძე 33), 12 მალხაზ ჭეიშვილი, 11 ბათლომე ხამაშურიძე; 10 ნუგზარ ძაგნიძე, 9 მამუკა ლოსაბერიძე /

1 ზაზა ბაკურაძე, 2 თენგიზ ტურძელაძე, 3 ბესარიონ ლილუაშვილი (21 გელა ფირცხალავა 71); 4 თამაზ სუაძე†, 5 ალექსანდრე ისაკაძე (20 თამაზ ოდიშარია 49); 6 თამაზ ფხაკაძე, 7 გია გიუნაშვილი, 8 დათო ლუდუშაური (მარქაფა: 17 ოლეგ ჟორჟოლიანი, 18 ემზარ გეგუჩიაძე / 19 ზვიად ლიბარტელიანი) –

ლ: ჯგუფური (ძაგნიძე); 4ს: ძაგნიძე

ზიმაბგე: (15-9) ბუიტენდახი, ძინომურუმბი, ლეჩერი, ლეიტინში, კამბა; ფერერა **კაპა**, ჰოფმაიერი / (1-8) ვოთსონი (დევდისონი 25), ალბაზინი, გარვი; დეკლერკი, მაკინტოში; ნიალა, დოუსონი, ბოთა – ს: ფერერა

რეფერი გოჩა აბაშიძე; კიდევზე: ბორის ზიბზიბაძე და ზიმაბგელი ზანგის ბიჭი

0:3(3) 3:3(5) 6:3(10) 10:3(35) / 13:3(48) 16:3(56)

სამშაბათი, 12 სექტემბერი, 1989 წელი; ქუთაისი, ცენტრალური სტადიონი (12 ათასი)

ხალხმა ეს ვერ იგუა და სტვენა ატეხა. ქო-მაგობა იმაზე ნაკლები როდი ყოფილა, მერე და მერე რუსეთი თბილისში რამდენჯერმე რომ გვაძლევინა. არ წყდებოდა შეწყობილი ტაში და ბუჩიკის აკომპანიმენტით სიმღერა. „ბორჯ-ღალოსნებს“ გულისხმირზე ოქროსფერი შეგარ-დენი ეხატათ. ავდარში ბურთაობა დიდი ვე-რაფერი სანახავი გამოვიდა, რაკი სველი ბურ-თი და მოედანი გაშლილად, ხელდახელ თა-მაშის საშუალებას არ იძლეოდა. იყო მორკი-ნალებით გაუთავებული ჯაგა-ჯუგა და ფეხით ტაქტიკური დარტყმები. ერთი-ორჯერ ქარ-თველმა ბეკებმა მაინც მოახერხეს ხაზის გაჭრა, მაგრამ ზომიერებამ უღალატათ.

ჩვენები მალე დაწინაურდნენ და უსიტყვოდ, 13 ქულით გაიმარჯვეს. საქართველოს ყველა ქულა, ოთხი საჯარიმო გოლითა და ერთი ჯგუფურ-საჯარიმო ლელოთი (ლელო იმახა-ნად ოთხი ქულა ღირდა), შესძინა ნუგზარ ძაგ-ნიძემ, ვინც იმხანად კარიერის ზენიტში იყო.

დიდი იყო სიხარული. სტადიონზე შეკრე-ბილი ქართველობა ერთმანეთს ულოცავდა. მერე „თეთრ ქვებში“ გაიმართა საარაკო ღზინი, რომელზეც ჩვენმა რჩეულმა ბიჭებმა მეორედაც დაამარცხეს თეთრი აფრიკელები.

დიდ გამარჯვებას საკადრისი ასახვა ჭირ-დებოდა, მაგრამ საქმეში ისევ შავბნელი ძა-ლები ჩაერივნენ. სახელმწიფო ტელევიზიამ მატჩის რეპორტაჟი, არც პირდაპირი და არც ჩაწერილი, არ გადასცა. ჩანს, ვინმე ერთობ ძლევა მოსილს ხელს არ აძლევდა, რომ სრუ-ლიად საქართველოს საათ-ნახევარი ეცქირა შინდისფრად შემოსილი 15 ქართველისთვის, რომლებიც ეროვნული დროშების ტყისა და ნაციონალისტური „ლე-ლო, ლე-ლო, სა-ქარ-თვე-ლოს“ აკომპანიმენტით არა-ოლიმპიურ სახეობაში სამაგალითოდ გაიმარჯვებდნენ.

თითქო პირი შეკრესო, იმ საღამოს სტადი-ონზე არც პროფესიონალი ფოტოგრაფები ყო-ფილან. პრესაში ახალი სპორტული ეპოქის დასაწყისი მხოლოდ „ლელომ“ გააშუქა, რაკი იმხანად სხვა გაზეთები არ გამოიცემოდა. და მაინც, მატჩის სრული ვიდეოცა და ფოტო-ებიც არსებობს. შთამომავლობას ისტორია თა-ვად რაგბის თემმა შემოუნახა: ვიდეო ნუგზარ ბუგიანიშვილმა და ნოდარ ჩაჩანიძემ გადაიღეს, ფოტო კი დავით თაქთაქიშვილმა და მიხეილ ხარატმა. მართალია, ეს მასალები მერე მი-მოიფანტა, მაგრამ 2009 წელს ქართული რაგ-ბის ნახევარ-საუკუნოვანი იუბილე გველის და მათ სამუშეოდ მოვაგროვებთ.

ბორჯღალოსანთა

მონაგარი

1989-2005

72 თამაში

26 შინ, 36 გარეთ, 10 ნეიტრალურზე

41 გამარჯვება – 28 მარცხი, 3 ფრე

ქულა 1604 : 1443

ლელო 190 – 164

სულ (17 სეზონში) 160 ბორჯღალოსანი

88 ფორვარდი, 66 ბეკი და 6 უნივერსალი

ფორვარდებმა გაიტანეს 92 ლელო, ბეკებმა 98

კაპიტნები (სულ ცამეტნი)

ილია ზედგინიძე 19 თამაში; ლევან ცაბაძე 12; დიმიტრი თბოლაძე და ზურაბ მჭედლიშვილი 11; ნუგზარ ძაგნიძე 7; ოლეგ ლიპარტელიანი 3; ვასილ კაცაძე და დავით ბოლღაშვილი 2; ალექსო ხვედელიძე, თამაზ ფხაკაძე, გია რაფაგა, ვანო ნადირაძე და გია ლაბაძე – თითო

ღვაწლმოსილნი

ბაღიკო ჯიმშელაძე 44 ბორჯღალი (კეპი); ზურაბ მჭედლიშვილი, ბესიკ ხამაშურიძე, აქვსენტი გიორგაძე და მახო ურჯუკაშვილი 38; გია ლაბაძე 37; თედო ზიბზიბაძე 36; ილია ზედგინიძე 35; ვანო ნადირაძე და ვასილ კაცაძე 34; ლევან ცაბაძე და ვიქტორ დიდებულები 33; მეგლოდ მთიულაშვილი 30

ქულა

ბაღიკო ჯიმშელაძე 263 (7ლ 48გ 41ს 3ა); მახო ურჯუკაშვილი 176 (9ლ 22გ 28ს ა); ნუგზარ ძაგნიძე 105 (3ლ 9გ 22ს 3ა); კახა მაჩიტაძე 63 (2ლ 10გ 7ს 4ა); შოთა მოდებაძე 62 (3ლ 4გ 13ს); ნიკო იურიანი 53 (ნლ 4გ 3ს 2ა); ბობა კვინიხიძე 34 (ლ 4გ 7ს)

ლელო

ილია ზედგინიძე 11 (ორი საჯარიმო); ლევან ცაბაძე და არჩილ ქავთარაშვილი 10; მახო ურჯუკაშვილი, ბესიკ ხამაშურიძე და თედო ზიბზიბაძე 9; აქვსენტი გიორგაძე, ვასილ კაცაძე და გია ლაბაძე 8; ბაღიკო ჯიმშელაძე 7; ნიკო იურიანი, ბადრი ხეხელაშვილი და გოდერძი შველიძე 6

(წინ) თემურ მინდიაშვილი, გელა ფირცხალავა, კახა გაბრიჩიძე, ნიკოლოზ ნემსიწვერიძე, თენგიზ ტურძელაძე, მამუკა ლოსაბერიძე, ავთო გიორგაძე†, ზაზა თხელიძე, პაატა ძოწენიძე, ალექსანდრე გრიგალავა, თამაზ ფხაკაძე, მიშა ხარშილაძე

(უკან) როზბერტ თბოლაძე, ოლეგ ლიპარტელიანი†, გია წიფწივაძე†, ალექსანდრე ნაჭყებია, ბესარიონ ლილუაშვილი, გრიგოლ გაბუნია, ბადრი შვანგირაძე, დუგლას კავთელაშვილი, ბათლომე ხამაშურიძე, თამაზ ოდიშარია, ალექსანდრე ლიკლიკაძე, ნუგზარ ძაგნიძე

ჟურნალი „რაგბი“ №5 (2001): „აია“ 35 წლისაა!

სსრპ ასპარეზზე

1977	მე-16 (მე-ნ პირველ ლიგაში)
1978	მე-9
1979	მე-9
1980	მე-7
1981	მე-7
1982	მე-5
1983	მე-6
1984	მეორე
1985	მესამე
1986	მე-8
1987	პირველი და თასი
1988	პირველი
1989	პირველი
1990	მე-4 და თასი

ქუთაისელი ბორჯღალოსნები

საქართველოს პირველობაზე

1990	პირველი
1991	პირველი
1992	მეორე
1993	მესამე
1994	მესამე
1995	პირველი
1996	მე-4
1997	მეორე
1998	მე-8 (ბოლოსწინა)
1999	მე-8 (ბოლო)
2000	მე-6 (პირველი „ბ“ ჯგუფში)
2001	მე-4
2002	მე-6 (გაგარდა „ბ“ ჯგუფში)
2003	მე-7 (პირველი „ბ“ ჯგუფში)
2004	მე-6 (გაგარდა „ბ“ ჯგუფში)

ნიკა აბდლაძე, დავით აშვეთია, გუგა ბაბუნაშვილი, ემზარ გეგუჩაძე, აქვსენტი და ირაკლი გიორგაძეები, დავით დადუნაშვილი, თედო ზიბზიბაძე, დავით იობიძე, ალექსანდრე ისაკაძე, ავთანდილ კობალიანი, ბესო ლილუაშვილი, ზვიად და ოლეგ ლიპარტელიანები, მამუკა ლოსაბერიძე, ალექო მარგველაშვილი, კახა მაჩიტაძე, საშა ნაჭყებია, ირაკლი ნინიძე, თამაზ ოდიშარია, ზურაბ რეხვიაშვილი, პაატა სანებლიძე, თენგიზ ტურძელაძე, პაატა ტყაბლაძე, გელა ფირცხალავა, თამაზ ფხაკაძე, ემზარ შანიძე, ბადრი შვანგირაძე, ემზარ და ნუგზარ ძაგნიძეები, პაატა ძოწენიძე, ბათლომე და ბესიკ ხამაშურიძეები, მიშა ხარშილაძე, ტინონ ხახალეიშვილი, გოჩა ხონელიძე, კოტე ჯინჭარაძე

თუ „ევროპა 3“-ად მოგხვდით

მარტში 2007 წლის რაგბის მსოფლიო თასის პრეზიდენტი, ფრანგი ბერნარ ლაპასე და შპს „მსოფლიო თასის“ თავმჯდომარე, ირლანდიელი დოქტორი სიდ მილარი მედიას პარიზში წარუდგნენ და „გვებ ელვისის თასის“ მეექვსე გათამაშების გამოწველილგითი განრიგი წარუდგინეს.

20-გუნდა ტურნირი 44 დღეს გასტანს. 40-მატჩა პულური სტადია სექტემბერში მოთავდება, 8-მატჩა პლეი-ოფი კი ოქტომბერში გაიმართება. თამაშები 10 ფრანგულ ქალაქში მოეწყობა. ეგენი არიან:

სან დენი (სტად დე ფრანსი), პარიზი (პარკ დე პრენსი), მარსელი, ლიონი, სანტ ეტიენი, ტულუზი, მონპელიე, ბორდო, ნანტი და ლანსი. უელსი სამ მატჩს შინ, კარდიფში გამართავს, შოტლანდია კი ორს, ედინბურგში.

48 მატჩიდან 36 უიკენდზე (პარასკევი, შაბათი და კვირა) მოეწყობა. თამაშები ერთმანეთს არ გადაფარავს. ყველა ფრანგული ქალაქი და კარდიფი მინიმუმ სამ მატჩს უმასპინძლებს. უელსშივეა დანიშნული ის მეოთხედფინალი, რომელშიც ნადდად გავა ფანთა გულის მპყრობელი, ახალი ზელანდიის „ოლ ბლექსი“.

ორი მეოთხედფინალი მარსელის „ველოდრომზე“, ორივე ნახევარფინალი კი, სან დენის „სტად დე ფრანსზე“. იქვე გაიხსნება პირველობა და გაიმართება სათასო ფინალი.

საქართველო მსოფლიო თასის შერჩევაში 2006 წლის შემოდგომიდან ჩაებმება, ჯერჯერობით კი „ერთა თასზე“ მორაგბე „ბორჯღალოსნები“ უკეთესი სასტარტო პოზიციისა და განრიგის დასაბეგებლად მეცადინეობენ.

თუ ძალთა თანაფარდობა დამდეგ წელიწადნახევარში რადიკალურად არ შეიცვალა და „ბორჯღალოსნებმა“ 2006 წლის ნოემბერში, მეექვსე სტადიის „შინ და გარეთ“ რკენაში აჯობეს პორტუგალიას, მაშინ საქართველო ფინალურ სტადიაზე „ევროპა 3“-ად მოხვდება, 8 პულში მიაკითხავს საფრანგეთსა და ირლანდიას, და ეთამაშება:

სამშაბათს, 11 სექტემბერს, ლიონში
სამხრეთ ამერიკას (არგენტინა)

შაბათს, 15 სექტემბერს, ბორდოში
ირლანდიას

ოთხშაბათს, 26 სექტემბერს, ლანსში
აფრიკა 1-ს (ნამიბია)

და კვირას, 30 სექტემბერს, მარსელში
საფრანგეთს

იხილეთ ნახაზი ორი გვერდის შემდეგ

რაგბის VI მსოფლიო თასი

2007 წლის შემოდგომა: საფრანგეთი, უელსი, შოტლანდია

პულური სტადია: 7 - 30 სექტემბერი

მუღამიანი მატჩები

7/09 (დ) საფრანგეთი - სამხ. ამერიკა (სან დენი)
14/09 (ა) ინგლისი - სამხ. აფრიკა (სან დენი)
15/09 (ბ) უელსი - ავსტრალია (კარდიფი)
21/09 (დ) საფრანგეთი - ირლანდია (სან დენი)
23/09 (გ) შოტლანდია - ახ. ზელანდია (ედინბურგი)

პლეი-ოფი: 6 - 20 ოქტომბერი

მეოთხედფინალი

6/10 ბ1 - ბ2 (მარსელი), ბ1 - ლ2 (კარდიფი)
7/10 ბ1 - ბ2 (მარსელი), ლ1 - ბ2 (სან დენი)

ნახევარფინალი

13/10 6 ოქტომბერს გამარჯვებულები (სან დენი)
14/10 7 ოქტომბერს გამარჯვებულები (სან დენი)

მესამე ადგილისთვის

19/10 ნახევარფინალში დამარცხებულები (პარიზი)

თასის ფინალი

20/10 ნახევარფინალში გამარჯვებულები (სან დენი)

პროგრამა-მინიმუმი: მესამე ადგილი!

რაგბის საერთაშორისო საბჭომ (ირბ) 2007 წლის მსოფლიო თასის შესარჩევთა სისტემა შარშან ზაფხულში დაამტკიცა. შეჯიბრი უწინდებურად **ხუთ რეგიონში** (ევროპა, აფრიკა, ამერიკა, აზია, ზღვისრეთი) იმართება და გამოავლენს ფინალის 12 მონაწილეს, რაღაი ბოლო მსოფლიო თასის რვავე მეოთხედფინალისტი საფრანგეთში **ახლავეა დაპატიჟებული** და პულებშიც ორ-ორად განაწილებული.

შერჩევის პროცესი ტრადიციულად მრავალსაფეხუროვანია და ხარჯის შესამცირებლად მაქსიმალურადაა მორგებული არსებულ რეგიონულ შეჯიბრებებს. რაკი ევროპაში მონაწილე ყველაზე მეტია და „ერთა თასიც“ ექვს ლიგად თამაშდება, აქაურმა **ამრ-მა სხვებზე ჩახლართული** ფორმულა შეიმუშავა.

პროცესი 2004 წლის სექტემბერში დაიწყო, ბოლო ორ ფინალისტს კი 2007 წლის გაზაფხულზე აქეთ ევროპა - აფრიკა - ამერიკის და იქით ზღვისრეთი - აზიის რეპეშაჟი გამოავლენს.

სამართმელოსა და „ერთა თასის“ სხვა მონაწილეებს შერჩევის სამი საწყისი რაუნდი არ ეხებათ. ვიდრე 24 არიფი ერთ რჩეულს გამოავლენდეს, ამრ-ის ელიტის ექვსი წევრი ჩვეულ ყაიდაზე, ორ წრედ, მიმოსვლით, ორი სეზონის განმავლობაში გაითამაშებს თასს და რაც მთავარია, გაარკვევს, თუ ვინ რომელი (მეოთხე თუ მეხუთე) რაუნდიდან ჩაებმება შერჩევაში და გადამწყვეტ მატჩს ვის მოედანზე გამართავს.

დიახ, **მოედნის ფაქტორი** ურთულეს, მეხუთე რაუნდში ძველებურად გადამწყვეტი იქნება, რაკი შეჯიბრი მასზე ერთ (!) წრედ იმართება. აქედან გამომდინარე, 2005/06 წლების „ერთა თასზე“

(ორი სეზონის ჯამში) **მეოთხე** ადგილის დაკავება კი **დამღუპველია**, რაღაი ამ პოზიციაზე დარჩენილმა გუნდმა ჯერ მეოთხე რაუნდში, ორმატჩა (შინ და გარეთ) ღუელში უნდა მოისტუმროს „ერთა თასის“ მაჩანჩალა, მერე კი, მეხუთე რაუნდში, „ერთა თასის“ მესამე გუნდს ეწვიოს.

ამავე რაუნდში ეს გუნდი, რა თქმა უნდა, შინაც ითამაშებს, ოღონდაც „ექვსი ერის“ მონაწილე იტალიასთან, რაც მსოფლიო რაგბში დადგენილი უფროს-უმცროსობიდან გამომდინარე, მაინცდამაინც სახარბიელო პერსპექტივა ვერაა. „აძური“ პულის უპრობლემოდ მოიგებს და ფინალის საგზურს პირდაპირ მოიპოვებს, მაგრამ **მეორე ადგილზე დარჩენილიც გააგრძელებს** ბრძოლას მესამე ევროპული ვაკანსიისთვის.

აქედან „ბორჯდალოსანთა“ პროგრამა-მინიმუმი ნათელია: მესამე ადგილი! მეორე პოზიცია მესამეს ოდენ იმით სჯობს, რომ საშინაო მატჩი უფრო სუსტ მეტოქესთან, „ერთა თასის“ მეხუთე გუნდთან გვექნება, გასვლაზე კი ჩემპიონს უნდა ვეახლოთ.

სისტემა ევროპული რაგბის მამებს ისე გაუთვლიათ, რომ მეექვსე რაუნდში ფინალის **მესამე საგზური ვაჟკაცურად, ორ მატჩში**, „ერთა თასის“ ვერცხლისა და ბრინჯაოს პრიზიორებმა გაითამაშონ. აქედან ცხადია, რომ ოდენ რუსეთის შინ ჯობნა მსოფლიო თასზე გასასვლელად ვეღარ გვეყოფა.

სხვაფრიგ, მეექვსე რაუნდში ხელმოცარულს იმედად კიდევ დარჩება ორ-რაუნდა რეპეშაჟი, მაგრამ ეგეც ნაღდია, რომ წინა ორ მსოფლიო თასზე **ევროპელებს ამ გზით სანუკვარ ოცნულამდე ვერ მიულწევიათ.**

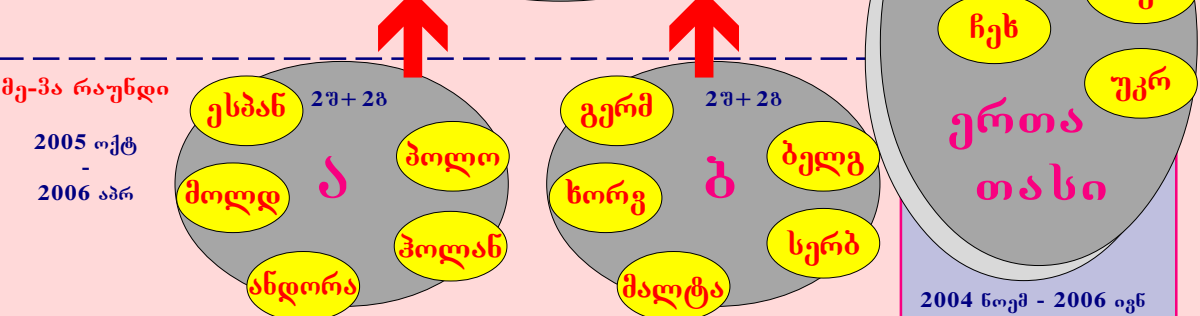
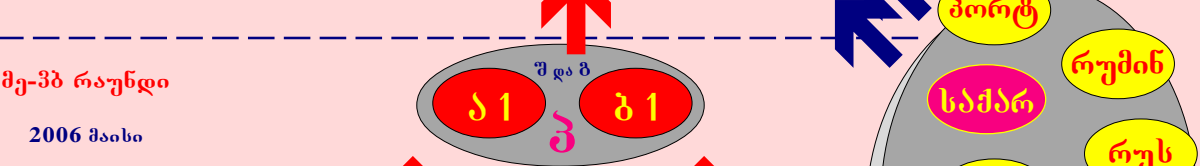
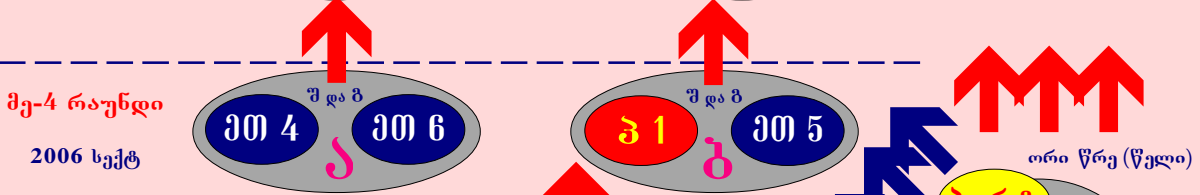
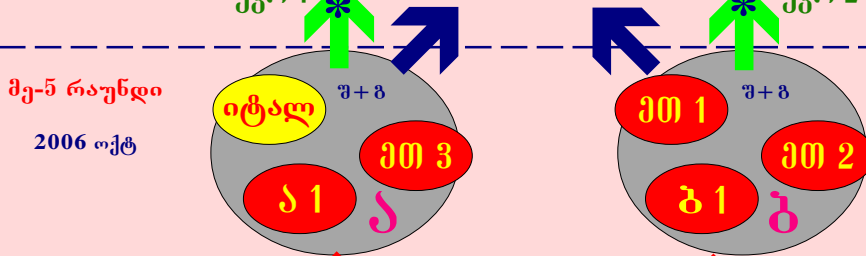
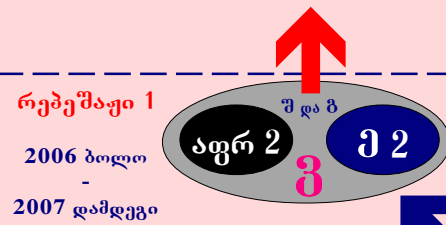
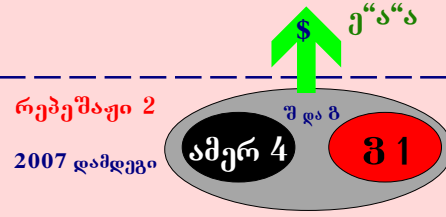
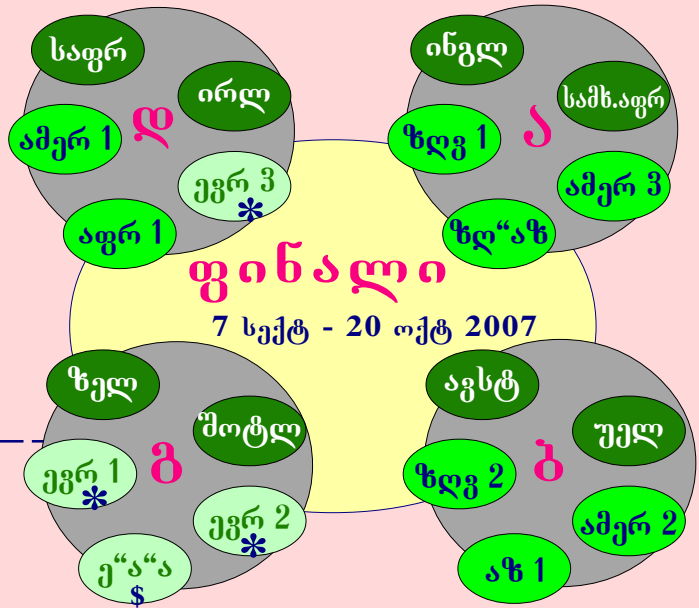
ერთა თასი (მთ) 2005-2006

2004	20/11	რუსეთი - საქართველო	15:27
		უკრაინა - ბორტუგალია	6:36
	27/11	ჩეხეთი - რუმინეთი	14:38
2005	5/02	ბორტუგალ - საქართველო	18:14
	26/02	საქართველო - უკრაინა	65: 0
		რუმინეთი - რუსეთი	33:10
		ბორტუგალია - ჩეხეთი	19:13
	12/03	საქართველო - რუმინეთი	20:13
		ჩეხეთი - უკრაინა	42: 5

19/03	რუმინეთი - უკრაინა	97: 0
	ჩეხეთი - რუსეთი	11: 7
4/06	რუსეთი - ბორტუგალია	16:18
11/06	რუმინეთი - ბორტუგალია	*
	რუსეთი - უკრაინა	*
12/06	საქართველო - ჩეხეთი	*

მეორე წრე: 2005 წლის შემოდგომიდან 2006 წლის ივნისამდე

კიბე: ბორტუგალია 4-0, რუმინეთი და საქართველო 3-1, ჩეხეთი 2-2, რუსეთი და უკრაინა 0-4

გზამკვლევი

↑ ბირდაბირი გადის შემდეგ რაუნდში

↙ ხელმოცარული გადის საშუალოდ რაუნდში

↑* სვდება ფინალში ეგრ № -ად

შ და ბ შინ და გარეთ
შ + ბ ნაწილი შინ, ნაწილი გარეთ
\$ ფინალში სვდება "რეპეშაჟის" გავლით

2004 ნოემ - 2006 ივნ

მარტივად ახსნილი რამბი

გუნდი

გუნდიდან მოედანზე 15 კაცია. სათადარი-
გო შეიძლება და ნებადართულია შეიდი შეცვლა.
დასისხლიანებული მოთამაშე მოედნიდან უნდა
გავიდეს და მანამ არ დაბრუნდეს, სანამ თავს
არ მოიწესრიგებს.

დრო

თამაში ორ ტაიმად იმართება. თითო ხან-
გრძლიობა 40 წუთია. ამას ემატება ტრავმა-
თა, შეცვლათა და მსაჯთა თათბირის გამო
გაცდენილი დრო. ერთი კია, ტაიმი არ თავ-
დება გაგანია ბურთობაში, საჯარიმო და თა-
ვისუფალ დარტყმებზე; სამაგიეროდ, დროის
ამოწურვის შემდეგ პირველივე აუტი, შერკი-
ნება, 22-დან განახლება და ლელოს გარდა-
სახვა ტაიმის ბოლოს მომასწავებელია.

ხეირის წესი

მსაჯობის მთავარი პრინციპი ხეირის (უბი-
რატესობის) ამოქმედებაა. როცა ერთი გუნდი
წესს არღვევს, მსაჯი უმაღლესი კი არ სტვენს,
არამედ მეტოქეს იერიშს აცლის და მხოლოდ
მაშინ, როცა მართალი გუნდი ვეღარ ხე-
ირობს, ნიშნავს ადრინდელი დარღვე-
ვის სარგო სასჯელს.

ქულები

ბურთის გატანა ხდება ოთხი ხერხით.
ლელო 5 ქულად ფასობს. ამის შემდეგ
გუნდი კარში ურტყამს გარდასახვას და
თუ შეაგდო, კიდევ 2 ქულა ემატება.

გოლის გატანის სხვა ორი ხერხია
საჯარიმო და არეკნი (თამაშის დროს
ბურთის მიწაზე დაგდება და ფეხის მა-
შინ ამორტყმა, როცა ბურთი მიწიდან
ხტება). ორივე 3 ქულად ფასობს.

ლელო გაიტანება მეტოქის ლელო-
ში ბურთის დამიწებით. თუ გუნდი
ბურთს თავის ლელოში დაამიწებს, მას
ლელო დაცულად ეთვლება.

დარღვევები

ბურთის წინ გადაწოდება ან ხელიდან წინ
დაფარდნა ისჯება შერკინებით.

თამაშგარე (ოფსაიდი) ჯარიმია. ღია თამაშ-
ში ოფსაიდი ყველა შემტევი, ვინც კი ფეხის
დარტყმის მომენტში თანაგუნდელი დამრტყმე-
ლის წინაა. ესენი ოფსაიდიდან ან თავად უნდა
გავიდნენ, ან დამრტყმელმა გაიყვანოს, როცა წინ
აირბენს და მათ გაუსწორდება.

სხვაგვარი თამაშგარე მოქმედებს ბოჭვანზე,
რაქში (ძირს დებული ბურთისთვის ზეზეულად
ბრძოლაში), მოლში (ბურთისთვის დგომელა
ჭიდილში), შერკინებაში და დერეფანში.

ამისი არსი ისაა, რომ ვინც კი იმ მომენტში
ბურთისთვის არ იბრძვის, მებრძოლ თავისი-
ანთაგან უკანასკნელზე უკან უნდა დაიხიოს,
დერეფანში კი ამის შუა ხაზს სულაც 10 მეტ-
რით დაშორდეს.

სადაო ბურთი

დერეფანსა და შერკინებაში ბურთი შუაში
უნდა მოაწოდონ. შერკინებაში აუცილებლად
რვა კაცი უნდა ჩადგეს. დერეფანში ნებადარ-

სამატჩო რაზმი

ფორგარდები

ბეკები

დამწყებები (15-ეული)

1 მარცხენა ბურჯი	9 ჰაგბეკი
2 ჰუკერი (კეჭი)	10 პივოტი (ხუთი შერკედი)
3 მარჯვენა ბურჯი	11 მარცხენა გარემარბი
4 მეორე ხაზელი	12 პირველი შუამარბი
5 მეორე ხაზელი	13 მეორე შუამარბი
6 მოკლე ფრთა	14 მარჯვენა გარემარბი
7 გრძელი ფრთა (მღლეტელი)	15 ფულბეკი
8 მესამე ხაზი	

სათადარიგოები (მარქაფა)

16 ჰუკერი	20 ჰაგბეკი
17 ბურჯი	21 შუა ბეკი (10, 12, 13)
18 მეორე ხაზელი	22 უკანა ბეკი (11, 14, 15)
19 მარბიელი (6, 7, 8)	

თულია ბურთის მოსაგებად ამხტარი კაცის-თვის ხელის შეშველება.

თუ გაგანია თამაშში მეტოქე ბურთიანს და-იჭერს და წააქცევს (**შეპოჭავს!**), ამან ბურ-თით უმაღლ უნდა ითამაშოს, **თორემ დაჯარიმ-დება**. მოიერიშე ყველაზე ხშირად ამ წესს არ-ღვევს.

შემტევი გუნდი კიდევ ჯარიმდება გზის შეკვრისთვის (ბლოკირება; ანუ როცა მეტო-ქეს შენს გუნდელ ბურთიანთან არ მიუშვებ).

შერკინება

როცა ბურთი ჩაიხურება, ინიშნება **შერკი-ნება**. ბურთს მასში აგდებს ის გუნდი, ვინც **წინ მიიწევდა**, მაგრამ თუ გუნდმა ბურთი მო-ლიდან ვერ გამოიტანა, **შერკინებაში** შესაგ-დებად ბურთი მეტოქეს გადაეცემა. იგივე ხდება მაშინაც, როცა გუნდი მოგებულ ბურთს შერ-კინებიდან მის მოტრიალებამდე ვერ გამო-იტანს.

თუ ბურთი აუტში თამაშ-თამაშ გავიდა, დერეფანში მას მეტოქე მოაწვდის, მაგრამ თუ ბურთი კიდევ **ჯარიმიდან დაარტყეს**, აწვდის ჯარიმის დამრტყმელი გუნდი. ეს მძლავრი სა-იერიშო ხერხია.

ხეირი ამ გუნდს

ლელო!

ფეხით თამაში

თუ ბურთი აუტში საკუთარი **22-მეტრა ხაზის უკნიდან**, ან **ჯარიმიდან** დაარტყეს, დე-რეფანი დადგება იქ, სადაც ბურთი აუტში გადავიდა, მაგრამ თუ ბურთი **22-ის გარედან** დაარტყეს აუტში, იგი კიდევ გადასვლამდე ჯერ **მოედანში უნდა დაგარდეს**, თორემ დერე-ფანი **დარტყმის ადგილის გასწვრივ** მოეწყობა.

ტაქტიკა

რაგბში არ არსებობენ ცალკე თავდამსხ-მელები და ცალკე მცველები: ყველა **პროად უტყვს და იცავს თავს**.

ყოველი სასტვენის მერე თამაშს **იწყებენ ფორვარდები** (მორკინალები).

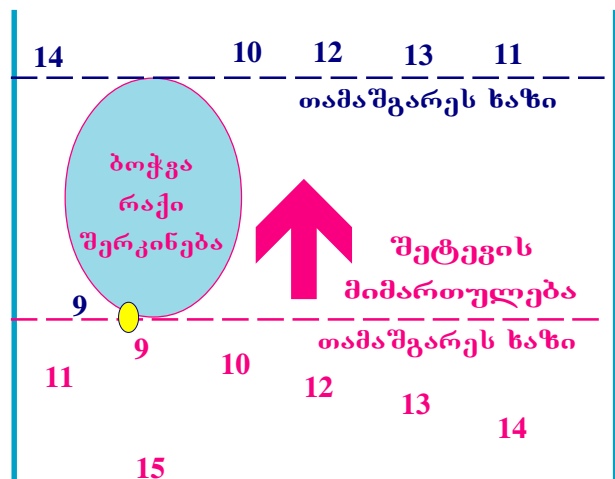
ამათი მიზანია, პირდაპირი, ძალისმიერი მი-ძალებით ბურთი **წინ წაწიონ** და მოედნის **მცირე უბანზე** მიიზიდონ მეტოქის **ჭარბი ძალა**.

როცა კი ეს მოხდება, **ჰაგბეკი** ბურთს მის-ცემს **ბეკებს** (უკანა ხაზელებს), რათა ამათ მო-ედნის ვრცელსა და გაუხშოებულ უბნებზე, **უკან დამხვევი დაცვის წინაშე**, თავიანთი სი-მარდის წყალობით, გამოიყენონ **რიცხოვრივი მეტობა**.

გიდრე ეს მოხდება, შემტევს ხშირად ზედი-ზედ უწევს მიძალება. ამას **იერიშის ფაზა** ჰქვია.

ყოველი ფაზის შემდეგ **მოქმედებს ოფსა-იდი**, ხდება ტერიტორიის **გამიჯვნა** და ორივე გუნდი **გადაჯგუფდება** ხოლმე.

თუ დამცველი ამ დროს შემტევს ბურთს **აართმევს**, მაშ, **თერნოვერი** მომხდარა და დამცველს უკვე თავად შეეძლება შეტევა.

საქართველოს ბორჯღალოსნები

ბეკები (უკანა ხაზი)

ქულა

უკან (15, 11, 14 “ 22)

..	ოთარ ბარკალაია	ლელო	21	11	2გ 1ს 1ა	10
..	ირაკლი მაჩხანელი	აკადემია	24	14	2ლ	10
..	გიორგი ელიზბარაშვილი	აკადემია	21	3		0
..	თემურ სოსხაძე	ყორები	20	–	ახალბედა	0

შუაში (13, 12 “ 21)

..	თედო ზიბზიბაძე	გურდონი სზრ	25	36	9ლ	45
..	ირაკლი გიორგაძე	ბურგუენი სზრ	23	13		0
..	ლაშა ფირფილაშვილი	ლელო	22	7		0

პივოტი (10)

..	მასო ურჯუკაშვილი	აკადემია	25	38	9ლ 22გ 28ს 1ა	176
----	------------------	----------	----	----	---------------	-----

ჰაფბეკი (9 “ 20)

..	ბიძინა სამხარაძე	ლოკომოტივი	22	6		0
..	მეკო კვირიკაშვილი	ლელო	22	11	4ს	12

ფორგარდები (შერკინება)

პირველი ხაზი (1, 2, 3 “ 16, 17)

..	გოდერძი შველიძე	კლერმონი სზრ	27	29	ნლ	30
..	აქესენტი გიორგაძე	როვიგო იტა	29	38	მლ	40
..	დავით ზერაქაშვილი	კლერმონი სზრ	22	5	1ლ	5
..	მიხეილ სუჯაშვილი	ენისეი რუს	28	5		0
..	დავით გასვიანი	შალონი სზრ	24	2		0

მეორე ხაზი (4, 5 “ 18)

..	ილია ზედგინიძე კაპ	ორლეანი სზრ	28	35	11ლ (19 კაპ)	55
..	მამუკა გორგოძე	ლელო	21	13	3ლ	15
..	ლევან დათუნაშვილი	ვიერზონი სზრ	22	4		0

მესამე ხაზი (6, 7, 8 “ 19)

..	რატი ურუშაძე	ენისეი რუს	30	8	2ლ	10
..	დავით ბოლღაშვილი	აკადემია	26	27	3ლ (2 კაპ)	15
..	ბესო უდესიანი	შალონი სზრ	26	11		0
..	ილია მაისურაძე	ნანტი სზრ	28	7		0

მწვრთნ: მალხაზ ჭკეიშვილი, დავით ჩავლეიშვილი, პაატა ნარიმანაშვილი